

Concept verslag Commissie 15 oktober 2020

Subtitel	Begrotingscommissie Middelen
Datum	15-10-2020
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Digitaal
Voorzitter	A.H.M. Albers
Aanwezigen	A.H.M. Albers, B. van Bindsbergen, M. Bloemberg, T.G.H. Boekhorst, J.J. de Croix, W.J.M. van Dinther, F.H.F. Jansen, B.M. Kagei, G.H.J. Kleinherenbrink, H.L.M. Meijer, E.R. van der Schaft, C.H. de Winter Portefeuillehouders: L. van Riswijk, N. van Dellen
Toelichting	

1 **Opening en vaststellen agenda**

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2 **Inspraak**

Namens de basisscholen Lindehage en het Kofschip en kinderopvang Zonnekinderen, spreekt de heer F. Sessink in over het behoud van de NME.

3 **Z/20/368054 Vaststelling Meerjarenbegroting 2021-2024**

Wethouder Van Dellen geeft namens het college een toelichting op de begroting en het herstelplan.

Met betrekking tot het Dekkingsplan worden de volgende vragen gesteld:

- De stelpost 'Inflatie' wordt ingezet in het dekkingsplan. Waarom wordt de bezuiniging niet volledig doorgevoerd in 2021? Het betreft een bezuiniging van 1,7% op programmabudgetten. Is de kaasschaafmethode wel een juiste wijze van bezuinigen? Is het wel realistisch dat er €80.000,- gekort wordt op de bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen?

- Twee onderdelen van het nieuwe beleid staan in het Dekkingsplan: de formatie afwikkeling van WOB-verzoeken en ambtelijke capaciteit Turmac Cultuurfabriek. Ten aanzien van de stelpost 'inflatie' (ruim 1 miljoen voor de komende 4 jaar): Waarom wordt dit eerst opgenomen om het er in het Dekkingsplan vervolgens weer af te halen?

- Voorgaande jaren hebben we ook stelposten wegbezuinigd en toen hebben we een bezuiniging opgenomen voor 2020 – 2023 op de inflatie van €480.000,-. Betekent dit dat we hier €512.000,- + €480.000,- gaan bezuinigen of is dit de 1 miljoen die nu begroot wordt als stelpost minus die €480.000,- die vorig jaar bezuinigd is?

- Voor de bezuiniging op de formatie en ambtelijke capaciteit geeft het college aan dat dit feitelijk bezuinigingen zijn op de bedrijfsvoering. Gaat zich dat straks niet vertalen in een hoger percentage voor externe inhuur? Waarom lukt het niet om het percentage (nu 25%) voor externe inhuur naar beneden te krijgen? Waarom wordt de doelstelling bijgesteld?

Namens het college beantwoorden wethouder Van Dellen en burgemeester Van Riswijk de vragen over het Dekkingsplan:

- In de beantwoording van de technische vragen gesteld door Sociaal Zevenaar en GroenLinks staat aangegeven hoe het zit met de stelpost Inflatie. Als aanvulling op de vraag van de heer De Winter zou ik willen verwijzen naar pagina 21 van de Meerjarenbegroting onder het kopje 'Inflatiecorrectie'. In de beantwoording van de technische vragen van GroenLinks staat aangegeven dat we in 2021 een bedrag overhouden. Dit wordt niet volledig ingezet en omdat er onvoorziene zaken zijn waar de inflatie niet op ingezet kan worden,

zou het bedrag dat gekort wordt op de gemeenschappelijke regelingen er een kunnen zijn die hieronder valt.

- Elke keer dat wij personeel in vaste dienst nemen, dan zijn wij risicodragers op het moment dat wij weer afscheid moeten nemen van datzelfde personeel. Niet alleen maar de ontslagvergoeding, maar we zitten vast aan de uitkeringsverplichting. Bij eenmalige projecten maken wij bewust de keuze om niet vast in te huren. Doelstellingen bijstellen in de begroting omdat je ze niet gehaald hebt, dat is precies waar deze begroting voor bedoeld is: kijken naar waar je staat, hoe denk je een nieuwe situatie te kunnen bewerkstelligen en wees daar reëel in op het moment dat je daarover met elkaar communiceert. We zien dat het aantal projecten dat een kop en een staart heeft, dus wat niet tot de structurele activiteiten behoort, nog steeds het komende jaar aanwezig is. We hadden verwacht dat dit af zou lopen, maar blijkbaar hebben we best veel projectfinanciering in onze organisatie. We kiezen er niet voor om voor deze projecten vast personeel aan te nemen, zeker niet in deze onzekere tijden. Het gaat om het bestaande, vastgestelde budget waarbinnen we een keuze maken tussen een flexibele schil in de vorm van inhuur en onze vaste formatie. Ik wil best gaan kijken waarom Zevenaar boven het landelijke gemiddelde zit qua inhuur, maar dan wordt ook gekeken naar het projectvolume en het ziekteverzuim. Als u die analyse wilt zien waarom we in Zevenaar een grotere flexibele schil aanhouden dan in andere gemeenten, dan hebben we al een andere discussie dan elkaar blijven bevragen of blijven meten op het percentage dat in de begroting terecht komt. Het is niet de bedoeling dat het niet meer krijgen voor geld voor extra activiteiten, zoals afhandeling van Wob-verzoeken of activiteiten in de Turmac cultuurfabriek, zich vertaalt in extra inhuur. Er kan geconcludeerd worden dat dit een bezuiniging is op onze totale formatie. Een redelijk forse bovenop die inflatie. Op het moment dat we moeten inhuren om die specifieke functies te moeten invullen, dan betekent dit dat het uit de lengte of de breedte van ons toegekende formatiebudget zal moeten komen. Dat kan leiden tot een tiende procent stijging van de inhuur, maar dat staat los van het bedrag dat we in de begroting hiervoor hebben staan. Het is geen escape om het via inhuur alsnog van u te krijgen. We maken duidelijk dat we met deze kosten geconfronteerd worden, dat we meer activiteiten moeten gaan doen met hetzelfde personeel, en dan snijden we ook in eigen vlees om de begroting netjes sluitend te krijgen.

Met betrekking tot de Meerjarenbegroting 2021-2024 worden de volgende vragen gesteld:

- Aangegeven wordt dat het risicoprofiel van de gemeente is gedaald. In welke categorie valt onze gemeente momenteel? M.a.w. waar heeft de provincie ons ingeschaald?
- Het uitgangspunt wordt gehanteerd dat er vanaf 2023 een sluitende begroting moet zijn, maar zo te zien is er dan een tekort van bijna 1 miljoen euro. Dat komt omdat een deel van de kosten wordt neergezet als incidentele kosten. Is dit toegestaan door de provincie en vindt de wethouder dit een wenselijke en verantwoorde situatie?
- Ten aanzien van de kosten voor Jeugdzorg en de Wmo vragen wij ons af of deze begroting voldoet aan goed rentmeesterschap? Kan de wethouder bevestigen dat er in 2020 geen verdere tegenvallers in de Jeugdzorg en Wmo zullen zijn of zijn er nog risico's?
- De inflatiecorrectie wordt niet opgenomen in de begroting en het wordt daarmee een instrument om door middel van een kaasschaaf te bezuinigen. Dit raakt de subsidies aan verenigingen en instellingen en tevens de gemeenschappelijke regelingen waaraan al eerder bezuinigingsdoelstellingen zijn opgelegd. Achten de wethouder deze kaasschaafbezuinigingen haalbaar?
- De laatste tijd wordt steeds een greep gedaan uit de algemene reserve om ook de begroting sluitend te krijgen. Met grepen uit de kas daalt de algemene reserve van 37 naar 21 miljoen euro. Er komt een keer een einde aan het spaarpotje van de gemeente. Hoe staat de wethouder hierin? Hoe lang kunnen we het nog volhouden om

te putten uit de algemene reserve? Zijn de taken van het Sociaal Domein, met de huidige bekostigingen (de meest recente inzichten) vanuit het Rijk, wel uit te voeren zonder de greep uit de algemene reserve?

- In hoeverre kunnen we rekenen op een bijdrage van de provincie?
- Moeten we niet eens een keer, om een signaal af te geven, een begroting indienen die niet sluitend is? Wat is er aan de hand als we dit doen en wat zijn daar de consequenties van?
- We zien in de gemeenten rondom Zevenaar een stijging van het aantal wietplantages, Chrystal Meth-werkplaatsen tot hele fabrieken in aanbouw, waaronder laatst ook in Zevenaar zelf. Zijn we als gemeente goed voorbereid op het voorkomen hiervan en hoe ziet de portefeuillehouder deze ontwikkelingen? Is onze aanpak van ondermijning stevig genoeg om de stijging aan te kunnen of is op termijn te verwachten dat hierin geïnvesteerd gaat worden? Is de aanpak ook wel breed in de organisatie?

Namens het college beantwoorden wethouder Van Dellen en burgemeester Van Riswijk de vragen over de Meerjarenbegroting 2021-2024:

- De financiële positie van onze gemeente blijft zorgelijk. De provincie heeft onze gemeente dan ook onder die categorie ingeschaald.
- Het gaat erom dat we meerjarig en structureel een sluitende begroting hebben, met de nadruk op structureel. De provincie halen daar zelf de incidentele lasten uit en zo beoordelen ze onze begroting ook. Dat wordt ook bedoeld met de correctie op de begroting als je deze indient bij de provincie. Hierbij is gekozen voor de route die de provincie zelf ook hanteert en omdat wij de Corona-effecten beschouwen als incidenteel, is er gewoon sprake van een sluitende begroting. Misschien dat de provincie hier opmerkingen over zal maken, maar we verwachten er geen problemen mee.
- Er is altijd een open eindregel in de zorg waardoor je niet gezegd kan worden dat het einde van de kostenstijging in zicht is. Op dit moment is er ook een lichte kostenstijging, maar dit is nog niet te onderscheiden of dit een effect is van Corona. We blijven dit monitoren en qua voorspelbaarheid zitten we redelijk goed. Er wordt aangegeven dat we te weinig middelen krijgen vanuit het Rijk. Als je de zorg wil blijven leveren op dit niveau, dan betekent dit dat je hierop inteert. In een overleg bij de provincie met wethouders Financiën is aangegeven om de minister te laten onderzoeken waar de pijn en problemen zitten bij gemeentes die een tekort hebben op het Sociaal Domein.
- De inflatiecorrectie is eigenlijk de kaasschaaf die wordt gehanteerd om de dekking structureel rond te krijgen.
- Onze algemene reserve is natuurlijk niet onuitputtelijk, maar een reserve is ook geen spaarpot. De reserve is ervoor om de risico's die wij lopen, daar is het weerstandsvermogen voor, te kunnen afdekken. De invloed op de algemene reserve ziet u met name naar beneden lopen door de expliciete Corona-effecten. Het verschil dat u ziet tussen de eerste scenario's van Corona-effecten die geschetst zijn en wat staat in de Kaderbrief, daarin ziet u al een afname van de Corona-effecten. Het nieuwe scenario van het Centraal Planbureau geeft aan dat de risico's kleiner waren en dat het daarmee een groter effect heeft op de langere termijn op onze algemene reserve. Daarnaast is het van belang van het Rijk heeft aangegeven voor een reële compensatie te gaan. Er zijn al twee correcties doorgevoerd op het gebied van Corona-effecten en daarbij is aangegeven dat in januari nog een derde correctieronde komt waarbij gekeken wordt naar de begrotingen van de gemeentes zoals die er liggen, wat er al aan compensatie ontvangen is en wat hier op aangevuld moet worden. Als de reële compensatie er komt, dan is het nog maar de vraag of het dat effect heeft op onze algemene reserves zoals nu geschetst is.
- De kans dat we kunnen rekenen op gelden vanuit de provincie is reëel. De leidraad voor het opstellen van die document zijn de vragen die vanuit de

provincie gesteld zijn, die projecten naar voren trekken waar die mogelijkheid zit.

- Het is zeer onverstandig om een niet-sluitende begroting in te dienen. Op het moment dat we dat gaan doen, dan geven we ons beleid uit handen en heeft de provincie het hier voor het zeggen. De provincie is bereid om hierover met ons en met u als raad in gesprek te gaan.
- We zien nu al dat mensen die in de schulden zitten gevoelig zijn voor geld uit hoeken waar we het niet vandaan willen hebben. We hopen tot een opstart van activiteiten te komen als Corona wat luwt, dat we daar extra aandacht voor gaan hebben. Bij de wijziging van de APV is een passage opgenomen om de Bibob-toets of een exploitatievergunning te leggen op de ondernemer zelf en op de geldschietster daarvan. Daarmee proberen we de beweging van ongewenst geld in onze ondernemingen te voorkomen.

Er is besloten om een weerbaarheidsscan door het RIEC op onze organisatie los te laten. Niet alleen om de medewerkers weerbaar en attent te maken op allerlei zaken en hierin de ondermijning te herkennen, maar ook om in beeld te brengen hoe het met onze documenten en procedures zit om te voorkomen dat we bijvoorbeeld die ongewenste ondernemer krijgen. Een ondermijningsscan is al gedaan, maar het is goed om eens in de zoveel tijd ook een weerbaarheidsscan te laten uitvoeren.

We investeren wel wat extra in het Veiligheidshuis. De jeugdoverlast in onze gemeente neemt toe en door deze investering kunnen we de problematiek wat sneller zichtbaar krijgen dat voorheen het geval was. Het Veiligheidshuis helpt om partijen die daarin een rol spelen zo snel mogelijk aan de slag te krijgen. Vooral voor jongeren op straat is het misschien een idee om te gaan werken met jeugdboa's die tussen de jongeren staan, kunnen optreden en in goed contact met het Sociaal Domein, onze organisatie en de politie kunnen zorgen dat de jongeren op het goede pad blijven.

Met betrekking tot het Herstelplan worden de volgende vragen gesteld:

- In het Herstelplan is een post van 1,4 miljoen opgenomen voor verduurzaming van gemeentelijke gebouwen. Zo'n 40% van de totale waarden die in het Herstelplan worden uitgetrokken. Wat is de reden om verduurzaming hier naar voren te halen en ongeveer 40% van het Herstelplan daaraan te besteden? Waarom zijn de inkomsten uit verminderde exploitatielasten niet ook opgenomen in het Herstelplan?
- Er wordt compensatie voorgesteld voor het filmhuis. Kan dit zonder concurrentievervalsing in de markt van de bioscopen?
- Krijgen we met de tweede coronagolf nog verdere tegenvallers? En kunnen we, wanneer dat kan, hier informatie over krijgen?
- De terrassen worden niet volledig benut. Is dat systematisch van kracht gebleven, ook tijdens deze zomer? Zijn de terrassen ondanks de maatregelen inderdaad niet volledig benut?
- Waarvoor is de €40.000,- in het Herstelplan gereserveerd?
- Kosten voor de boa's en controle op coronaregels zijn niet toegenomen omdat het intern is opgelost. De voorzitter van de veiligheidsregio wil extra streng gaan controleren op naleving van de regels. Gaat dit betekenen dat we hier extra boa-capaciteit voor moeten gaan regelen en zijn hier extra kosten aan verbonden?
- Kunnen de twee boa's van de RGV bij onze organisatie gevoegd worden waardoor we een flexibelere schil krijgen en we inhuur-uren naar de RGV kunnen factureren?

Namens het college beantwoorden wethouder Van Dellen en burgemeester Van Riswijk de vragen:

- Het energieneutraal hebben van gemeentelijke gebouwen in 2025 is lopend beleid, ook vanuit het collegeprogramma. Om de kans zo hoog mogelijk te maken dat we middelen vanuit de provincie toegekend krijgen, hebben we aansluiting gezocht bij de onderwerpen die bij de provincie hoog leven.

Duurzaamheid is daar een van. Als we de mogelijkheid krijgen om het op te nemen in het Herstelplan en de provincie gaat daarin mee, dan is dat een goede meevaller. Dat is de reden waarom we dit hierin hebben opgenomen. Het klopt dat we ook inkomsten hebben als we bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak leggen. In het verlengde van het IAP zal een

huurprijzenbeleidsdocument waarin de discussie gevoerd zal worden dat het rendement teruggaat naar de gemeente op het moment dat we investeren in verduurzaming van gebouwen. Dit wordt op dit moment nog uitgewerkt.

- Het Filmhuis is een organisatie zonder winstoogmerk en kan daarom geen aanspraak maken op regelingen als de NAUW en TVL. De gewone bioscoop kan dat wel. Daarom kijken we of we hier kunnen ondersteunen.
- Bij de presentatie van het Herstelplan is aangegeven dat het een dynamisch document is. Mocht de situatie zich voordoen, dan zullen de plannen aangepast worden waar dat nodig is. Hier worden ook reële compensaties vanuit het Rijk verwacht.
- Voor de terrassen stond €40.000,- gereserveerd. Dat zagen wij als schadepost voor misgelopen inkomsten die wij als gemeente hebben. In het financieel overzicht achter het Dekkingsplan is te zien dat we daar inmiddels al een compensatie vanuit het Rijk voor hebben gekregen en deze post uit het Herstelplan is gehaald. Zolang de terrassen niet volledig open zijn blijft de regeling van kracht.
- Tot nu toe hebben we het kunnen redden met onze eigen boa's, maar dat betekent ook dat we bijvoorbeeld parkeerboa's ook horeca hebben laten controleren. We hebben daarmee dus geschoven en misschien ingeteerd op de controles die de boa's normaal gesproken laten uitvoeren. Niet wetend hoe lang dit gaat duren en wetend dat er geen capaciteit is op de markt om de boa's altijd ingezet te kunnen krijgen. Het is soms roeien met de riemen die je hebt. We gaan niet extra controleren, maar we gaan extra streng zijn. Men zit nog in de modus van toen we net uit de eerste lockdown kwamen en dat is de modus die we op dit moment niet kunnen gebruiken. We zijn helder over het sluiten van zaken, over activiteiten die niet meer mogen plaatsvinden en er is geen ruimte voor creativiteit. Dit betekent dat onze boa's er strenger op zullen zitten. Het helpt dat de horeca dan gesloten is. Hier hoeft dan minder gecontroleerd te worden en die capaciteit kan elders ingezet worden. Maar het kan zijn dat we in de toekomst, rond de feestdagen bijvoorbeeld, zouden moeten bijplussen.
- We hebben in onze gemeente meer boa's van andere instanties. Op het moment dat iemand een privéterrein heeft, dan is diegene ook zelf verantwoordelijk voor de veiligheid en controle op dat terrein. We staan wel in nauw contact met de controleurs van het RGV, maar het is wel plezierig om niet te controleren op een terrein dat niet onze eigendom is. Omwille van de veiligheid is het goed dat een ieder zijn eigen verantwoordelijkheden pakt voor het eigen gebied. En als de controles in de gebieden niet goed samengaan, dan zal daar een goed gesprek over gevoerd moeten worden.

De volgende **toezeggingen** worden vanuit het college gedaan:

- Wethouder Van Dellen zegt toe de heer Markink van de provincie uit te nodigen voor gesprek met de raad over consequenties van het provinciaal toezicht;
- Burgemeester van Riswijk zegt toe dat er zal een analyse gemaakt zal worden van de externe inhuur en waarom het percentage externe inhuur in de gemeente Zevenaar boven het landelijk gemiddelde ligt.

4

Rondvraag

De heer Van Bindsbergen vraagt de commissie of andere fracties ook vernomen hebben dat het groenbeleid van de gemeente verminderd. Dit naar aanleiding van een burgerbrief die in een vorige commissie Ruimte was geagendeerd.

Sluiting

De voorzitter sluit om 22:20 de vergadering.

Zevenaar, 15 oktober 2020
Namens de Agendacommissie,
Anouk Jong, griffie